

До спеціалізованої вченої ради
К 64.109.01
при Харківській державній академії
дизайну і мистецтв

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу ЛУГОВСЬКОГО Олександра Федоровича
«Пошукове макетування як засіб формування проектного образу в промисловому
дизайні», представленої на здобуття наукового ступеня кандидата
мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.07 – дизайн

Пропонована дисертація складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел (223 позиції), додатків із таблицями (12 позицій) ілюстративними матеріалами (160 позицій) і двома довідками про впровадження результатів дослідження. Загальний обсяг роботи складає 306 сторінок, з яких: основний зміст 177 сторінок тексту.

Актуальність теми дослідження.

В умовах загальної глобалізації ринків, стрімкого розвитку новітніх технологій й засобів тримірної візуалізації особливого гостро постало питання виділення конкурентоздатної дизайн продукції або послуги на українському і світовому ринку з поміж інших. Тому дослідження вітчизняних науковців в умовах опанування сучасних світових тенденцій пошукового макетування як засобу формування проектного образу в промисловому дизайні відзначається особливою актуальністю.

Активний розвиток і впровадження новітніх комп'ютерних технологій і цифрового тримірного моделювання спричинив революційні зміни у процесі формування образу в промисловому дизайні, де стрімко поширюється напрямки віртуально моделювання та тестування фізичних властивостей промислових об'єктів. Проте наявні та впроваджені цифрові технології пошукового макетування, що використовуються під час вирішення різноманітних проектних завдань аж ніяк не відсторонює макетування як метод дизайнерської діяльності який не втрачає позиції.

У вітчизняному проектуванні професійних дизайнерських організації і проектних шкіл існує думка активнішого впровадження методів цифрового тримірного моделювання в дизайн-діяльність як повну заміну фізичному пошуковому макетуванню. Проте у середині 20-х років ХХІ століття активно прослідковується тенденція усвідомлення саме незамінності фізичних демонстраційних моделей у теоретичній і практичній дизайн-діяльності. Як наслідок потреба в методиках пошукового макетування значно зросла тому провідна роль у проектному процесі належить саме макетуванню.

Актуальність роботи також обумовлена недостатньою кількістю і глибиною наявних досліджень з піднятої у дисертації проблематики. У існуючих працях розкриті лише окремі аспекти проблематики місця пошукового макетування в процесі формування проектного образу продуктів промислового дизайну. Таким чином, обрана Олександром Луговським тематика дослідження є важливою як з точки зору визначення ролі макетного пошуку в досягненні високої якості об'єкту промислового дизайну так і у контексті впровадження новітніх технологій САПР у дизайнерську діяльність.

Обґрунтованість наукових положень їх достовірність, завершеність та новизна.

Визначивши об'єктом дослідження – пошукове макетування як невід'ємну складову дизайн-процесу, науковець в якості предмета дослідження означає макетування як засіб формування авторської ідеї та створення проектного образу об'єктів промислового дизайну. Першорядну увагу автор приділяє аналізу теорії і практики макетування в дизайні, розкриваючи його еволюції і сучасний стан. Науковець доречно зазначає, що макетування, як метод дизайнерської діяльності в умовах впровадження комп'ютерних технологій не втрачає своїх позицій, а навпаки набуває нового звучання особливо в освітньому процесі.

У першому розділі автор на основі проаналізованого матеріалу доводить, що в проектній діяльності макетування не було предметом детального наукового вивчення. Як зазначається у дисертації наявні публікації з проблематики яка піднята в роботі розглядається дещо відірвано від процесу зародження матеріальної й духовної культури людства, що відбувається у тісному зв'язку із становленням і розвитком знарядь праці та технічною діяльністю. Заслуговує на

увагу авторська таблиця яка розкриває в історичній ретроспективі використання макетів предметної культури на різних етапах розвитку виробництва

Безумовно важливим для дослідження став аналіз автором специфіки використання термінології макетування і моделювання у контексті історичних етапів становлення протодизайнерських думок. Який показав, що поняття макетування в спеціалізовані літературі представлено як метод, що надає можливість перевірки пропонованих проектних рішень на масштабованих об'ємних зразках.

Загалом глибоке дослідження спеціалізованої вітчизняної і зарубіжної джерельної бази, а також ґрунтовний аналіз кращих зразків зменшених копій різноманітних об'єктів предметно-просторового середовища в історичній ретроспективі забезпечив обґрунтоване уявлення про наукове вивчення макетування як засобу формування проектного образу.

У другому розділі ґрунтовно розглянуто засоби та техніка пошукового макетування і доведено, що зазначені прийоми є найбільш впливовими в процесі проектування. Зокрема значну увагу автор приділяє дослідженню впливу САПР та технологію швидкого прототипування на традиційні методи проведення дизайн-процесу для досягнення високої якості об'єктів промислового дизайну.

Розглянувши детально вплив систем автоматизованого проектування на дизайн процес в більшій мірі з точки зору інтеграції комп'ютерного моделювання в традиційні методи дизайну автор визначає, що макетування до сьогодні залишається важливим компонентом в цих процесах. Разом з тим, подальший розвиток комп'ютерних технологій тривимірного моделювання уможливив реалізацію моделей у вигляді фізичних макетів.

Заслуговує на особливу увагу матеріал дослідження, що базується на аналізі передового досвіду пошукового макетування в умовах реального проектування провідних зарубіжних виробників Німеччини, Італії, Франції, а також порівняння загальносвітового досвіду з макетуванням в Україні.

Третій розділ присвячений висвітленню сучасних підходів і методів реалізації проектного образу засобами пошукового макетування у промисловому дизайні. В ньому дослідник охоплює науковою увагою достоїнства художнього образу та розкриває поняття проектний, який зобов'язаний співвідноситися з технологіями виробництва і культурою споживання. Також у третьому розділі

дисертації автором уперше виявлено та проаналізовано засоби активізації проектно-образного мислення в процесі пошукового макетування, а також узагальнено досвід застосування сценарного моделювання.

Здійснений у четвертому розділі аналіз історичного матеріалу засвідчив, що практика застосування пошукового макетування при вирішенні різноманітних проектних завдань опирається на наукові і практичні здобутки німецької школи Баухауз і московської ВХУТЕМАС-ВХУТЕІН де активно застосовувалась практика експерименту з матеріалом. Також четвертий розділ дисертації розкриває особливості процесу пошукового макетування при вирішенні проектного образу в практиці провідних дизайнерських шкіл. Автором доведено, що цей процес у різних школах дизайну проявляється по різному проте підпорядковується головній меті – розвитку художньо-образного мислення.

Підсумкові висновки дисертації вичерпно представляють отримані наукові результати; вони є об'єктивними, відповідають поставленим завданням. Наведений у додатках широкий ілюстративний матеріал наочно підтверджує об'єктивність процесу дослідження.

Частково матеріали наукової роботи оприлюднені на конференціях міжнародного та всеукраїнського рівня. Наявність двох довідок підтверджує впровадження окремих положень дослідження в учбовий процес підготовки фахівців спеціальності «Дизайн» у Черкаському державному технологічному університеті. Основні результати дослідження були оприлюднені у 12 публікаціях, 8 із яких опубліковано у наукових збірниках, що входять до переліку МОН України, а 4 – в зарубіжних наукових виданнях.

Автореферат дисертації виконано у відповідності до вимог, що пред'являються до кандидатських дисертацій.

Цінність результатів даного дослідження для науки та практики

Висвітлені у дисертації особливостей активізації проектного образу засобами пошукового макетування в навчальному процесі, а також розглянута дисертантом практика вирішення дизайн завдань на прикладі провідних дизайнерських шкіл – разом складають вагомий внесок в сучасну вітчизняну теорію дизайну.

Отримані результати відкривають перспективи подальшого наукового дослідження і впровадження принципів сценарного моделювання як методу

створення продуктів промислового дизайну, а також вирішення питань макетування на різних етапах проектування в нових соціально-економічних умовах розвитку держави.

Значним доповненням до отриманих висновків дослідження є ряд сформованих дисертантом спеціалізованих таблиць з макетування які вдало демонструють та полегшують розуміння отриманих результатів. Також позитивним є добірка ілюстрацій які детально розкривають процес пошукового макетування провідних виробників Німеччини, Італії, Франції, що містить детальні поетапні приклади процесів роботи над кращими промисловими виробами дизайнерських центрів.

Потрібно відмітити, вдалу структурованість роботи і загальний ступінь опрацювання теми та лаконічність представлення інформації. Разом із тим, є поодинокі зауваження:

1. Зважаючи на підняту у дисертації проблематику виникає практично природне запитання, що стосується трактування і розмежування термінів «макет» і «модель». Хоча автор раціонально повсякчас здійснює уточнення цих термінів на певному історичному етапі все ж варто було провести чіткіше розмежування не заявляючи про їх ототожнення.

2. Незважаючи на досить вагоме і детальне трактування еволюції і сучасного стану пошукового макетування у дизайні варто чіткіше сформулювати саме його періодизацію у світовому контексті уникаючи часових стрибків у викладці матеріалу. Зазначене зауваження дасть змогу віднайти місце вітчизняної генези макетування у розкритому автором світовому контексті.

3. У додатках до дисертації варто уважніше ставитись до прописування дат адже не всі ілюстрації мають часову прив'язку, хоча це і впливає з загального розуміння структури роботи. Також у контексті заявленого зауваження варто було б уважніше віднестись до нумерації малюнків, адже не всі вони збігаються з зазначеними у текстовій частині роботи. Наприклад с. 23, зазначено рис. Б 1.11 хоча згідно контексту йому має відповідати рис. Б.1.12, аналогічна ситуація на с. 26. з рис. Б.1.19, а вочевидь відповідником має бути Б.1.20 та ін.

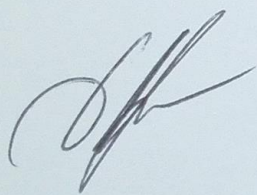
4. Для кращого розуміння викладеного у дисертації матеріалу доцільніше було б розмежувати розділи на більше підрозділів, особливо це зауваження стосується другого розділу роботи.

5. В процесі висвітлення піднятої у дисертації проблематики, а особливо у підсумкових висновках до четвертого розділу автору варто не обмежуватись тільки посиланням на таблиці при чому не вказавши її порядковий номер, а натомість доцільно було б мінімально розкрити і описати їх основні компоненти у звичній лаконічній формі.

Проте, висловлені зауваження носять скоріше рекомендаційний характер. Варто зазначити загальне позитивне враження від роботи через ґрунтовне заглиблення у тему пошукового макетування в промисловому дизайні. В цілому питання, що піднімає автор, є не тільки своєчасним, а й перспективним.

Висновок

Дисертація «Пошукове макетування як засіб формування проектного образу в промисловому дизайні», ЛУГОВСЬКОГО Олександра Федоровича є самостійною, завершеною науковою працею з мистецтвознавства. Отримані у дослідженні аргументовані результати мають суттєве значення для розвитку теорії дизайну та його формотворчих засад. Робота виконана з дотриманням вимог МОН України, що висуваються до написання кандидатських дисертацій, і надає всі підстави для присвоєння авторові наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.07 – дизайн.

Авраменко Д.К.
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри дизайну
Луцького НТУ
10 січня 2019 р.

ВІРНО:
Начальник відділу кадрів
"10." 01. 2019 р.

